

Останній сеанс

Про книгу

На сторінках оповідань, що увійшли до збірки, перед читачами постає нова Аґата Крісті — майстриня химерної і моторошної прози, де головним героєм є Надприродне. У цих історіях ви завітаєте до будинку з привидами, зазирнете у дзеркало, в якому видно майбутнє, станете свідком гніву богів, повірите в переселення душ, побуваєте на руїнах стародавніх цивілізацій і зустрінетеся віч-на-віч із пекельним Гончаком Смерті. А ще ви ніколи не забудете спиритичний сеанс від мадам Сімони. Ця відома медіум планує завершити свою практику. Але перед цим їй потрібно провести останній сеанс — із померлою донькою мадам Ікс...

A movie poster for 'The Secret Garden' featuring a house, trees, and a dog. The title 'Секрета Кісмі' is written in a large, white, cursive font across the top. Below the title, a house with a gabled roof and a chimney is visible, surrounded by trees. A dog is standing in the foreground on the left. The background is a soft, hazy landscape with a bright sun in the upper right corner.

Секрета Кісмі

ОСТАННІЙ СЕАНС

Аґата Крісті
Останній сеанс
Збірка

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2020

AGATHA CHRISTIE, POIROT, MISS MARPLE and the Agatha Christie Signature are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.

The Last Séance © 2019 Agatha Christie Limited. All rights reserved

Translation entitled «Останній сеанс» © 2020 Agatha Christie Limited.
All rights reserved

© Неміро Ltd, видання українською мовою, 2020

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2020

ISBN 978-617-12-7791-5 (epub)

Жодну з частин даного видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Електронна версія створена за виданням:

Крісті А.

К82 Останній сеанс : роман / Агата Крісті ; пер. з англ. Л. Яким, А. Ящук, Н. Хаєцької. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. — 448 с.

ISBN 978-617-12-7636-9

ISBN 978-0-00-833673-8 (англ.)

На сторінках оповідань, що увійшли до збірки, перед читачами постає нова Агата Крісті — майстриня химерної і моторошної прози, де головним героєм є Надприродне. У цих історіях ви завітаєте до будинку з привидами, зазирнете у дзеркало, в якому видно майбутнє, станете свідком гніву богів, повірите в переселення душ, побуваєте на руїнах стародавніх цивілізацій і зустрінетеся віч-на-віч із пекельним Гончаком Смерті. А ще ви ніколи не забудете спіритичний сеанс від мадам Сімони. Ця відома медіум планує завершити свою практику. Але перед цим їй потрібно провести останній сеанс — із померлою донькою мадам Ікс...

УДК 821.111

Перекладено за виданням: Christie A. The Last Séance : Tales of the Supernatural / Agatha Christie. — London : HarperCollins, 2019. — 368 p.
www.agathachristie.com

Переклад з англійської *Лілії Яким, Антоніни Ящук, Надії Хаєцької*

Дизайнер обкладинки *Петро Вихорь*

Останній сеанс

Рауль Добрей перейшов через Сену, наспівуючи якусь пісеньку собі під ніс. Це був симпатичний тридцятидворічний француз, чие гарне молоде обличчя прикрашали чорні вусики. За професією він був інженером. Чоловік неквапно повернув на вулицю Кардоне й зайшов у будинок номер 17. Консьержка виглянула зі свого закутка й кинула йому скупе «Доброго ранку». Рауль бадьоро привітався із нею й піднявся до квартири на четвертому поверсі. Дзвонячи в двері й чекаючи на відповідь, він продовжував мугикати свою пісеньку. Цього ранку Рауль Добрей почувався особливо піднесено. Двері відчинила старенька французженка, чие зморшкувате обличчя засяяло усмішкою, коли вона побачила, хто прийшов у гості.

— Доброго ранку, мсьє.

— Доброго ранку, Елізо, — відповів Рауль.

Він пройшов у передпокій, знімаючи рукавички на ходу.

— Мадам чекає на мене? — запитав він, обертаючись.

— Так-так, мсьє.

Еліза зачинила вхідні двері й повернулася до нього.

— Прошу мсьє проходити до маленької вітальні, мадам підійде за кілька хвилин. Вона зараз відпочиває.

Рауль різко підвів очі на стареньку.

— Мадам погано відчувається?

— *Погано відчувається!* — невдоволено повторила Еліза, пройшла вперед і відчинила перед Раулем двері до маленької вітальні. Він зайшов усередину. Старенька послідувала за ним.

— *Погано відчувається!* — не вгавала вона. — А як їй, бідолашній, почуватися добре? Одні спиритичні сеанси, сеанси і ще раз сеанси! Це неправильно, неприродно, не для цього нас створив милостивий Господь. Дозвольте сказати прямо: як на мене, це ніщо інше, як спілкування з дияволом.

Рауль поплескав їй по плечі, намагаючись заспокоїти.

— Ну-ну, Елізо, — промовив він лагідно, — не варто накручувати себе й шукати диявола у всьому, що ви просто не можете зрозуміти.

Та з сумнівом похитала головою.

— Що ж, — пробурмотіла вона, — мсьє може казати все що завгодно, але мені це не подобається. Тільки погляньте на мадам — вона все худне й марніє з кожним днем. А ці головні болі!

Еліза звела руки догори.

— Ой ні, недобре воно, усе це спілкування з душами. Що ж це за душі! Всі хороші душі в Раю, а інші — в Чистилищі.

— Елізо, ваше бачення потойбічного життя до неможливості спрощене, — відповів Рауль, вмоцнюючись у крісло.

Старенька заявила із гордістю:

— Я добропорядна католичка, мсьє.

Вона перехрестилася й рушила до дверей. Схопивши дверну ручку, зупинилася й промовила благальним тоном:

— Утім, коли ви одружитесь, це все закінчиться, правда, мсьє?

Чоловік усміхнувся до неї із ніжністю.

— Елізо, ви сповнені глибокої віри. А також відданості вашій господині. Не переживайте: коли вона стане моєю дружиною, всім цим «розмовам із душами», як ви їх називаєте, буде покладено край. Для мадам Добрей більше не буде жодних спиритичних сеансів.

Обличчя Елізи осяяла усмішка.

— Це правда? — перепитала вона.

Рауль кивнув із серйозним виразом.

— Так, — відповів він, радше собі, ніж їй. — Так, із цим усім треба покінчити. Сімона має неймовірний дар і щедро ділиться ним. Та вона вже зробила свою справу. Ви справедливо зауважили, Елізо, що з кожним днем вона худне й марніє. Життя медіума особливо складне й виснажливе і пов'язане із неймовірним нервовим напруженням. І все-таки, Елізо, ваша господиня — найкращий медіум Парижа, ба більше — цілої Франції. Люди зі всього світу приїжджають до неї, бо знають, що тут їх не обдурять і не ошукають.

Старенька ображено випалила:

— Обдурять? Звісно, що ні! Мадам і немовля не змогла б обдурити, навіть якби й хотіла.

— Вона справжній янгол, — вигукнув молодий француз пристрасно. — І я зроблю все, що в моїх силах, аби вона була щасливою. Ви мені вірите?

Еліза виструнчилася й промовила, не приховуючи гордості:

— Я служу мадам уже багато років, мсьє. Можу навіть з усією повагою сказати, що люблю її. Якби я не знала, що ви обохнюєте її так, як вона цього заслуговує — *eh bien*[1], мсьє — я б вас просто розірвала на шматки!

Рауль розсміявся.

— Браво, Елізо! Ви вірна подруга, і тепер, коли я сказав, що мадам покінчить із духами, ви точно будете прихильними до мене.

Він очікував, що стареньку розсмішить цей добродушний жарт, та, на його подив, вона залишалася серйозною.

— А якщо, — почала та обережно, — *духи не відпустять її?*

Чоловік втупився поглядом у неї.

— Що ви маєте на увазі?

— Я кажу, — повторила Еліза, — що буде, якщо *духи не відпустять її?*

— Я гадав, ви не вірите в духів, Елізо!

— Звісно, не вірю, — запевнила жінка. — По-дурному в них вірити. А все-таки...

— Що, Елізо?

— Мені важко пояснити це, мсьє. Розумієте, я завжди вважала, що ці медіуми, як вони себе називають, — це просто хитрі шарлатани, що обманюють нещасних людей, які втратили своїх рідних. Але мадам не така. Вона хороша. Чесна і...

Старенька стишила голос і заговорила словами, повними страху й благоговіння:

— *Відбуваються дивні речі.* Це не трюки, справді дивні речі. Ось чому я боюся. Бо я, мсьє, певна, що це неправильно. Це проти законів природи, проти *le bon Dieu*[2]. І *хтось муситиме заплатити за це.*

Рауль підвівся зі свого крісла, підійшов до Елізи й поклав їй руку на плече.

— Заспокойтеся, моя люба Елізо, — сказав він, посміхаючись. — У мене для вас є хороші новини. Сьогодні буде останній спіритичний сеанс. Після цього — більше жодних сеансів.

— Тобто сьогодні таки буде один? — запитала старенька із підозрою в голосі.

— Останній, Елізо, останній.

Еліза невтішно похитала головою.

— Мадам не в стані... — почала вона.

Та її слова перебила поява високої красивої жінки, що відчинила двері й зайшла у кімнату. Вона була струнка й граційна, з обличчям Мадонни Ботічеллі. Лице Рауля просяяло радістю, а Еліза швидко й непомітно вийшла з кімнати.

— Сімоно!

Чоловік взяв її довгі, білі руки в свої і поцілував кожную по черзі. Вона ніжно прошепотіла його ім'я.

— Раулю, мій любий.

Він знову поцілував її руки, а потім пильно подивився на її обличчя.

— Сімоно, ти така бліда! Еліза сказала мені, що ти відпочиваєш. Чи ти, бува, не захворіла, кохана?

— Ні, не захворіла... — невпевнено мовила та.

Рауль провів її до дивану й сів поруч.

— Тоді в чому річ?

Сімона злегка усміхнулася.

— Ти вважатимеш мене дурною, — прошепотіла вона.

— Я? Вважатиму тебе дурною? Ні, ніколи.

Сімона забрала свою руку із його рук. Якусь мить вона сиділа абсолютно незрушно, дивлячись униз на килим. Потім почала стишеним, тривожним голосом:

— Я боюся, Раулю.

Він зачекав хвилину-дві, очікуючи, що вона продовжить. Але вона мовчала, тож він підбадьорливо запитав:

— Чого ти боїшся?

— Просто боюся. Та й усе.

— Але...

Рауль дивився на кохану, не розуміючи, тож вона почала поквапом виправдовуватися:

— Так-так, знаю, що це нісенітниця. І все-таки я просто відчуваю це. Я боюся, хоча сама не знаю чого й чому. Однак мене весь час переслідує думка, що зі мною має статися щось жахливе...

Її погляд застиг десь у просторі. Чоловік ніжно обійняв її і промовив:

— Моя люба, ну що ти! Ти маєш бути сильною. Сімоно, я знаю, як це, яке неймовірно напружене життя медіума. Тобі просто потрібен відпочинок, відпочинок і тиша.

Сімона подивилася на нього з вдячністю.

— Так, Раулю, ти маєш рацію. Відпочинок і тиша — це саме те, що мені потрібно, — вона заплющила очі й притулилася до його руки.

— І щастя, — прошепотів Рауль на вухо коханої, міцніше її обіймаючи.

Сімона глибоко вдихнула й тихенько мовила з досі заплющеними очима:

— Так, так. Коли ти мене обіймаєш, я почуваюся в безпеці. Я забуваю про своє життя, про жахливе життя медіума. Ти багато чого знаєш, Раулю, але навіть ти до кінця не розумієш, що означає таке життя.

Він відчув, як її тіло напружилось. Вона розплющила очі й знову вступила погляд у простір.

— Сидиш у цій темній кімнатці, все чекаючи, чекаючи. І ця темрява просто жахлива, Раулю, бо це темрява пустоти, небуття. Ти добровільно віддаєшся їй, а потім нічого не розумієш, нічого не відчуваєш, аж поки знову повільно й болісно не повертаєшся із цього марення. І це так виснажливо, так страшенно виснажливо.

— Знаю, знаю, — прошепотів її коханий.

— Так виснажливо, — знову ледь чутно сказала Сімона, й здавалося, наче все її тіло в'януло під важкістю цих слів.

— Але ти неймовірна, Сімоно, — Рауль взяв її руки в свої, намагаючись підбадьорити жінку. — Ти унікальна, ти найкращий медіум, якого лише бачив світ.

Вона захитала головою, і слабка усмішка з'явилася на її обличчі.

— Саме так, — не вгавав чоловік.

Він витягнув із кишені два листи.

— Ось подивися. Це від професора Роша із *Salpêtrière*[3], а цей від доктора Женіра з університету Нансі. Обидва благають, щоб ти й далі допомагала їм час від часу.

— О ні! — Сімона раптом скочила на ноги. — Я не буду, не буду. З цим усім треба покінчити. Ти обіцяв мені, Раулю.

Той вражено спостерігав за ваганням коханої жінки, яка дивилася на нього поглядом зацькованої тваринки. Він підвівся й узяв її за руку.

— Так, так, — сказав, — звісно, з цим усім покінчено, це само собою зрозуміло. Але я так пишаюся тобою, Сімоно, тому й розповів тобі про ці листи.

Вона скоса подивилася на нього.

— То ти більше ніколи не захочеш, щоб я проводила сеанси?

— Ні, — відповів Рауль. — Хіба що ти сама якось захочеш провести сеанс, може, для наших хороших друзів...

Тут Сімона перебила його і гарячково заявила:

— Ні, ні, більше ніколи. Це небезпечно. Послухай мене, я відчуваю велику небезпеку.

Вона схопилася руками за голову й підійшла до вікна.

— Пообіцяй мені більше жодних спиритичних сеансів, — сказала стишеним голосом, озираючись на Рауля.

Чоловік підійшов до неї й обійняв за плечі.

— Моя люба, — промовив він із ніжністю, — обіцяю, що після сьогодні більше не буде сеансів.

Відчув, як його кохана раптом здригнулася.

— Сьогодні, — прошепотіла вона, — ах, так, я забула про мадам Ікс.

Рауль подивився на годинник.

— Вона буде з хвилини на хвилину. Але, Сімоно, якщо ти недобре почувашся, можливо...

Здавалося, що Сімона зовсім його не чує. Її полонили власні думки.

— Це дивна жінка, Раулю, дуже дивна жінка. Ти знаєш, я майже боюся її.

— Сімоно! — у голосі чоловіка прозвучали нотки докору, які жінка одразу відчула.

— Так-так, я знаю, Раулю, ти як усі французи, тож мати для тебе — це святе. Розумію, що з мого боку негарно так казати, коли вона горює через втрату своєї дитини. І я не можу пояснити це, але вона така велика й страшна, а її руки... Ти колись звертав увагу на її руки, Раулю? Такі величезні, сильні руки — наче чоловічі. Ох!

Сімона здригнулася й заплющила очі. Рауль випустив її зі своїх обіймів і промовив майже холодно:

— Я справді не розумію тебе, Сімоно. Ти як жінка мала б сповнюватися співчуттям до іншої жінки, до матері, що втратила своє єдине дитя.

Медіум заявила нетерпляче:

— Це ти не розумієш! Я не можу нічого вдіяти з собою. Ще коли я вперше її побачила, то одразу відчула... — Сімона різко звела руки

догори. — *Страх!* Пам'ятаєш, як я довго не погоджувалася провести сеанс для неї? Відчувала, що вона принесе мені лихо.

Чоловік лише знизав плечима.

— Хоча насправді вона принесла тобі щось абсолютно протилежне, — сухо мовив він. — Усі сеанси з нею були неймовірно успішні. Духові маленької Амелі одразу вдалося заволодіти тобою, а матеріалізації були просто феноменальними. Професорові Рошу справді варто було б відвідати останній сеанс.

— Матеріалізації, — сказала Сімона стишеним голосом. — Скажи мені, Раулю, — тобі ж відомо, що я не знаю нічого про те, що відбувається тут, поки я в трансі, — невже ці матеріалізації такі неймовірні?

Він закивав.

— Під час перших сеансів силует дитини проглядався в дещо розпливчастому тумані, — пояснив він, — але на останньому сеансі...

— Що?

Голос Рауля звучав дуже м'яко.

— Сімоно, дитина, що стояла тут, була справжнім живим дитям із плоті й крові. Я навіть доторкнувся до неї. Та побачивши, що доторк приніс тобі сильний біль, я не дозволив мадам Ікс зробити так само. Боявся, що вона втратить контроль над собою й заподіє тобі якусь шкоду таким чином.

Сімона знову розвернулася до вікна.

— Я була жахливо виснажена, коли прийшла до тям, — мовила вона. — Раулю, ти впевнений, ти точно впевнений, що все це *правильно*? Ти ж знаєш, стара добра Еліза вважає, що я маю справу з дияволом! — засміялася медіум якимось непевно.

— Знаєш, що я думаю, — сказав Рауль з усією серйозністю, — коли маєш справу із невідомим, завжди є місце небезпеці. Але це благородна справа, це справа в ім'я Науки. У всьому світі завжди були мученики науки, першопрохідці, які страждали для того, щоб інші могли безпечно слідувати їхніми шляхами. Ти десять років працювала заради Науки, заплативши за це своїм здоров'ям. Ти зробила свою справу і від сьогодні маєш право бути щасливою.

Вона усміхнулася до нього з любов'ю, і спокій повернувся до неї. Сімона кинула погляд на годинник.

— Мадам Ікс запізнюється, — сказала. — Може, вона й не прийде.

— Думаю, прийде, — відповів Рауль. — У тебе годинник трохи поспішає.

Жінка почала ходити кімнатою, поправляючи де-не-де речі.

— Цікаво, хто вона, ця Мадам Ікс, — мовила Сімона. — Звідки вона, з якої сім'ї. Дивно, що ми нічого про неї не знаємо.

Її коханий знизав плечима.

— Більшість людей воліє залишатися інкогніто, коли навідує медіума, — зауважив він. — Просто з обережності.

— Мабуть, так, — байдуже погодилася Сімона.

Невеличка порцелянова ваза, яку вона саме тримала, висковзнула їй із рук і розлетілася на друзки на камінному кахлі. Жінка миттю розвернулася до Рауля.

— Ось бачиш, — сказала вона, — я сама не своя. Раулю, ти вважатимеш мене боягузкою, якщо я повідомлю мадам Ікс, що не можу провести сеанс сьогодні?

Від його болісно враженого погляду Сімоні стало соромно.

— Сімоно, ти обіцяла... — повів він м'яко.

Медіум позадкувала до стіни.

— Я не можу, не можу.

І знову цей ніжно-докірливий погляд уколів її.

— Справа не в грошах, Сімоно, хоча ти ж розумієш, що сума, яку мадам Ікс запропонувала за останній сеанс, просто колосальна.

Вона перебила його, виклично заявляючи:

— Є речі, важливіші за гроші.

— Звісно, є, — ласкаво відповів Рауль. — Саме про це я й говорю. Не забувай, що ця жінка — це мати, яка втратила свою єдину дитину. Якщо ти не хвора насправді, якщо це просто твоя примха... Ти можеш відмовити в капризі якійсь багатій жіночці, але чи можеш ти відмовити матері в можливості востаннє поглянути на своє дитя?

Сімона у відчаї піднесла руки догори.

— О, ти мене вбиваєш, — прошепотіла вона. — І все-таки ти маєш рацію. Я зроблю так, як ти хочеш. Але я зрозуміла, чого саме боюся. Я боюся цього слова — «мати».

— Сімоно!

— У світі існують певні основоположні сили, Раулю. Більшість із них знищила цивілізація, але сила материнства залишилася непохитною. І серед тварин, і серед людей. Материнську любов

неможливо ні з чим порівняти. Для неї немає законів, жалю, вона підкоряє й нещадно руйнує все, що стоїть на її шляху.

Вона зупинилася, трохи задихавшись, потім повернулася до Рауля із непевною, зворушливою посмішкою на устах.

— Я поводжуся по-дурному сьогодні, Раулю, я знаю.

Той узяв її руку в свою.

— Ляж на хвилинку-дві, — запропонував він. — Відпочинь, допоки вона не прийшла.

— Гаразд, — Сімона посміхнулася йому і вийшла з кімнати.

На якусь мить Рауль поринув у свої думки, потім попрямував до дверей, відчинив їх і пройшов через маленький коридор. Зайшов у кімнату на іншому боці коридору. Це була вітальня, дуже схожа на ту, де він щойно був, але в одному кінці цієї кімнати був альков[4] із великим м'яким кріслом. Навколо алькова закривалися важкі чорні оксамитові штори. Еліза була зайнята підготовкою кімнати. Поруч із альковом вона поставила два стільці й невеликий круглий столик. На ньому лежав тамбурин, ріг, листки паперу й олівці.

— Восстаннє, — пробурмотіла Еліза, висловлюючи похмуре задоволення. — Ах, мсьє, як мені хочеться, щоб із цим було покінчено.

Пролунав різкий звук електричного дзвінка.

— Ось і вона. Не жінка, а жандарм, — продовжувала старенька. — Чому вона не може просто піти до церкви, помолитися Богородиці й поставити свічку за душу своєї дівчинки? Хіба Господь милосердний не ліпше знає, що краще для нас?

— Елізо, відчиніть двері, — безапеляційно промовив Рауль.

Вона глянула на нього невдоволено, але послухалася. Через хвилину повернулася, проводячи відвідувачку до кімнати.

— Я повідомлю господині, що ви тут, мадам.

Чоловік підійшов до гості й потиснув їй руку. Слова Сімони спливли йому в пам'яті: «Така велика й така страшна».

Вона *справді* була кремезною жінкою, і важкий чорний траурний одяг ще сильніше це підкреслював. Її голос був дуже глибоким:

— Боюся, я трохи спізнилася, мсьє.

— Лише на кілька хвилин, — сказав усміхнувшись Рауль. — Мадам Сімона відпочиває. На жаль, мушу сказати, вона не зовсім добре почувається — сильно стривожена й перевтомлена.

Раптом рука, яку відвідувачка щойно відводила після рукостискання, вчепилася в Раулеву.

— Але вона проведе сеанс? — вимогливо запитала мадам Ікс.

— О, так, мадам.

Та полегшено зітхнула й опустилася на стілець, поправляючи важку чорну вуаль, що спадала на її обличчя.

— Ах, мсьє! — сказала візитерка. — Ви навіть не уявляєте, якою радістю і дивом є для мене ці сеанси! Моя крихітка! Моя Амелі! Побачити її, почути, навіть, можливо... так-так, навіть, можливо, простягнути руку й доторкнутися до неї.

Рауль швидко заговорив категоричним тоном:

— Мадам Ікс — як би вам це пояснити? — у жодному разі не робить нічого крім того, що скажу вам я. Інакше чекає страшенна небезпека.

— Небезпека для мене?

— Ні, мадам, — сказав чоловік, — для медіума. Ви повинні розуміти, що явища, які ви бачите тут, пояснюються наукою певним чином. Спробую роз'яснити простими словами, без спеціальних термінів. Для того, щоб показати себе, духові потрібно використовувати наявне фізичне тіло медіума. Ви бачили газоподібну хмаринку, яка йшла з уст медіума. Пізніше ця речовина конденсується й вибудовує фізичну подобу мертвого тіла духу. Але ми вважаємо, що ця ектоплазма — це частина тіла самого медіума. Ми сподіваємося, що за допомогою ретельних досліджень і замірів нам вдасться довести це одного дня. Та велика складність на шляху до цього полягає у небезпеці для медіума й болю, який медіум відчуває під час кожного контакту з духом. Якщо грубо схопити матеріалізоване тіло померлого духа, медіум може взагалі загинути.

Мадам Ікс слухала його із неймовірною уважністю.

— Це дуже цікаво, мсьє. Скажіть, чи не може настати такий момент, коли матеріалізація буде такою реальною, що зможе відірватися від того, хто її породив — від самого медіума?

— Це надто фантастичне припущення, мадам.

— Але, з огляду на факти, не неможливе? — не вгавала відвідувачка.

— Радше неможливе в наші дні.

— Чи буде це ймовірним у майбутньому?

Рауля позбавили необхідності відповідати, бо цієї миті у кімнату ввійшла Сімона. Вона мала млявий і блідий вигляд, але, очевидно, повністю відновила контроль над собою. Пройшла вперед і потиснула руку мадам Ікс, хоча Рауль помітив, що її тоді ж пройняла дрож.

— Мені дуже прикро, мадам, що ви нездужаєте, — сказала візитерка.

— Нічого серйозного, — відповіла Сімона доволі грубо. — Почнемо?

Вона попрямувала до алькова й сіла в крісло. Раптом уже Рауль відчув хвилю страху.

— У тебе недостатньо сил для сеансу, — вигукнув він. — Нам краще все скасувати. Мадам Ікс зрозуміє.

— Мсьє! — обурилася та.

— Так, так, краще все скасувати, я впевнений у цьому.

— Мадам Сімона пообіцяла мені ще один — останній — сеанс!

— Це правда, — тихо погодилася медіум, — і я готова стримати свою обіцянку.

— Я очікую цього від вас, — сказала відвідувачка.

— Я не порушую свого слова, — холодно відповіла Сімона. — Не переживай, Раулю, — додала вона з ніжністю, — зрештою, це останній сеанс, дякувати Богу.

Вона подала знак чоловікові заслонити важкі чорні штори навколо алькова. Він також заслонив штори на вікнах, і кімната поринула в напівтемряву. Рауль вказав мадам Ікс на один із стільців і сам намірився сісти на інший. Утім, жінка завагалася.

— Пробачте мені, мсьє, але... Розумієте, я, звісно, беззаперечно вірю у чесність вашу і мадам Сімони. Та все-таки, щоб остаточно в усьому впевнитись, я дозволила собі принести дещо.

Вона дістала моток тоненького шнура зі своєї сумочки.

— Мадам! — викрикнув Рауль. — Це образливо!

— Просто запобіжний захід.

— Я повторюю, що це образливо.

— Мені незрозумілий ваш протест, мсьє, — холодно сказала мадам Ікс. — Якщо тут немає жодного обману, то вам нічого боятися.

Чоловік зневажливо розсміявся:

— Запевняю вас, що мені нема чого боятися. Можете зв'язати мене по руках і ногах, якщо вам завгодно.

Його слова не дали сподіваного ефекту, бо мадам Ікс просто пробурмотіла без жодних емоцій «Дякую, мсьє» і рушила до нього із мотузкою.

Раптом із-за завіси долинув голос Сімони:

— Ні, ні, Раулю, не дозволяй їй цього зробити.

Візитерка глумливо засміялася:

— Мадам боїться, — саркастично зауважила вона.

— Так, боюся.

— Думай, що ти кажеш, Сімоно, — вигукнув Рауль. — У мадам Ікс, мабуть, склалося враження, що ми шарлатани.

— Я повинна переконатися, — похмуро сказала та.

Вона відповідально підійшла до своєї справи, надійно прив'язавши Рауля до стільця.

— Непогані вузли, мадам, — іронічно підмітив чоловік, коли жінка закінчила. — Тепер ви задоволені?

Мадам Ікс нічого не відповіла. Вона пройшлася кімнатою, ретельно перевіряючи панельну обшивку стін. Потім замкнула двері в коридор, забрала ключ і повернулася до свого стільця.

— Ось тепер, — сказала вона якимось незрозумілим тоном, — я готова.

Йшли хвилини. З-за завіси долинали звуки чимраз важчого й утрудненішого дихання Сімони. На мить стало тихо, а потім послідували звуки стогонів. Пізніше знову ненадовго запала тиша, в яку ввірвався раптовий брязкіт бубна. Ріг шугнув зі столу і впав на підлогу. Пролунав іронічний сміх. Штори алькова наче трошки привідкрилися. Через цю щілинку було видно постать медіума — її голова схилилася на груди. Раптом мадам Ікс різко вдихнула повітря. З вуст медіума цівочкою поплив туман. Він згущувався й починав поступово набувати форми — форми маленької дитини.

— Амелі! Моя крихітка Амелі! — хриплий шепіт зірвався з уст матері.

Туманна постать ставала дедалі чіткішою. Рауль дивився, не вірячи своїм очам. Ще ніколи матеріалізація не була такою успішною. Поза всяким сумнівом, це була справжня дитина з плоті й крові.

— *Maman!*[5] — почувся м'який дитячий голос.

— Моє дитя! — скрикнула мадам Ікс. — Моє дитя! — Вона майже зірвалася зі свого місця.

— Будьте обережні, мадам, — застеріг Рауль.

Матеріалізований дух нерішуче пройшов крізь штори. Це була справжня жива дитина. Вона стояла там, витягнувши руки.

— *Матап!*

— Ах! — крикнула мадам Ікс. Вона знову майже встала зі свого стільця.

— Мадам, — стривожено мовив чоловік, — медіум...

— Я мушу до неї доторкнутися, — хрипко випалила візитерка.

Ступила крок вперед.

— Заради Бога, мадам, тримайте себе в руках, — прокричав Рауль. Тепер він був не на жарт наляканий. — Сядьте негайно.

— Моя крихітка, я мушу до неї доторкнутися.

— Мадам, я наказую вам сісти на місце!

Він відчайдушно завовтузився у своїх тенетах, але мадам Ікс добре виконала свою роботу. Рауль не міг нічого вдіяти. Його охопило страшне відчуття неминучої катастрофи.

— Заради всього святого, мадам, сядьте на місце! — прокричав він. — Подумайте про медіума.

Відвідувачка не звертала на нього уваги. Її наче підмінили. Обличчя жінки сяяло захватом і насолодою. Вона протягнула руку й доторкнулася до маленької постаті, що стояла біля занавіски. Страшний стогін долинув з уст медіума.

— О Господи! — закричав Рауль. — Господи! Який жах. Медіум...

Мадам Ікс розсміялася йому в обличчя.

— Що мені до вашого медіума? — крикнула вона. — Я хочу свою дитину.

— Та ви збожеволіли!

— Моя дитина, я вам кажу. Моя! Моя рідна! Моя плоть і кров! Моя крихітка, повернися до мене зі світу мертвих, живою й здоровою.

Чоловік хотів було щось сказати, але не міг промовити ні слова. Ця жінка була жахливою! Безжалісна, дика, поглинена власною пристрастю. Вуста дитини розкрилися, і втретє пролунало те саме слово:

— *Матап!*

— Ходи сюди, моя маленька, — сказала мадам Ікс.

Вона різко схопила дитину руками. З-за штор вирвався крик нестерпного болю.

— Сімоно! — лементував Рауль. — Сімоно!

Він бачив наче в тумані, як Мадам Ікс промчала повз нього й відімкнула двері, чув, як вона спускається сходами.

Із алькова все ще линув нескінчений пронизливий крик — Рауль ніколи в житті не чув такого вереску. Крик змінився лиховісним клетотом, а потім тіло гупнулося долі...

Рауль несамовито борсався на стільці, намагаючись звільнитися від пут. У своєму шаленстві чоловік здійснив неможливе — він силою розірвав мотузку на собі. Коли йому нарешті вдалося стати на ноги, у кімнату вбігла Еліза з криком: «Мадам!»

— Сімоно! — заверещав чоловік.

Вони разом кинулися до алькова й розсунули штори. Рауль похитнувся на місці.

— Боже мій! — пробурмотів він. — Червоне, все червоне...

Позаду прозвучав різкий і тремтячий голос Елізи:

— Отже, мадам померла. Все скінчилося. Але поясніть мені, мсьє, що тут сталося. *Чому мадам вся зіщулилася, чому її тіло вдвічі менше, ніж раніше? Що тут відбувалося?*

— Я не знаю, — сказав Рауль і зірвався на крик. — Я не знаю. Не знаю. Але, здається, я божеволюю... Сімоно! Сімоно!

Таємниче відображення

Я не можу пояснити цієї історії. Не можу сказати, чому й через що вона трапилася. Просто так сталося.

Втім, інколи я замислююсь, як би все склалося, якби я тоді помітив одну суттєву деталь, важливість якої зрозумів лише багато років по тому. Якби я *таки звернув увагу* на неї, гадаю, доля трьох людських життів була б кардинально іншою. Чомусь ця думка здається мені дуже моторошною.

Щоб розпочати цю розповідь, мені треба повернутися до літа 1914 року, якраз перед початком Світової війни, коли ми відправилися у «Беджворсі» з Нілом Карслейком. Гадаю, можна сказати, що Ніл тоді був моїм найкращим другом. Також я знав його брата Алана, але не так добре. Сильвію, їхню сестру, я ніколи не бачив. Вона була на два роки молодша за Алана й на три — за Ніла. За час нашого навчання я двічі збирався провести частину канікул із Нілом у «Беджворсі», і двічі щось не складалося. Тож вийшло так, що вперше я побачив дім Ніла й Алана, коли мені виповнилося двадцять три.

У нас мала бути непогана компанія. Нілова сестра Сильвія щойно заручилася з хлопцем на ім'я Чарльз Кроулі. За словами Ніла, той був значно старший за неї, але цілком пристойний і доволі заможний чолов'яга.

Пам'ятаю, ми приїхали близько сьомої вечора. Всі розійшлися по своїх кімнатах, щоб підготуватися до вечері. Ніл провів мене до моєї кімнати. «Беджворсі» був привабливим, старим будинком зі складним плануванням. За останні триста років його постійно видозмінювали й переробляли, тож там була сила-силенна різноманітних сходів і кімнат, що з'являлися просто нізвідки. У такому домі можна було легко загубитися. Ніл пообіцяв зайти й забрати мене дорогою на вечерю. Я трохи переживав перед перспективою знайомства з його сім'єю. Пам'ятаю, як у жарт сказав йому, що саме в таких будинках, як цей, можна зустріти привида десь в коридорі, а друг недбало відповів, що люди кажуть, ніби в цьому будинку таки живуть духи, але ніхто з його

сім'ї ніколи нічого такого не бачив, і він навіть не знає, яким на вигляд мав би бути привид.

Потім він пішов, і я заходився порпатись у валізах, намагаючись знайти своє вечірнє вбрання. Родина Карслейків не була дуже заможною. Вони тримали цей старий маєток, проте не мали слуг, які могли б допомогти з розбиранням валіз і підготовкою вечірнього костюма.

Нарешті я перейшов до етапу зав'язування краватки. Я стояв перед дзеркалом і бачив власне обличчя та плечі у відображенні, а за ними стіну кімнати — нічим не примітну стіну, у центрі якої були двері. Щойно я врешті розібрався із краваткою, то помітив, що двері на стіні позаду відчиняються.

Не знаю, чому я не обернувся. Зрештою, це була б природна реакція. Втім, я цього не зробив. А просто спостерігав у відображенні, як двері повільно рухалися, і коли вони відчинилися навстіж, побачив кімнату за ними.

Це була спальня — більша за мою, з двома ліжками. Раптом я затамував подих. Бо побачив на підлозі біля одного з ліжок тієї кімнати дівчину, якій у горло вчепилися чоловічі руки. Той чоловік повільно тягнув її назад, душачи, тож дівчина поволі задихалася.

Не було найменшої можливості помилки. Сцена, яку я побачив була абсолютно зрозумілою — на моїх очах коїлося вбивство.

Я добре бачив лице дівчини, її яскраве золотисте волосся, жах агонії на прекрасному обличчі, яке повільно наливалось кров'ю. Бачив спину й руки чоловіка, а також шрам, що проходив лівим боком його обличчя вниз до шиї.

Хоча мені знадобилося трохи часу, щоб описати цю сцену, в реальності я лише якусь мить ошелешено спостерігав за цим видовищем, перш ніж крутнутися на місці, щоб поспішити на поміч.

Однак щойно я розвернувся лицем до стіни, то побачив лише вікторіанську шафу з червоного дерева біля неї — жодних тобі прочинених дверей, жодних сцен вбивства. Я знову крутнувся до дзеркала. У відображенні було видно лише шафу...

Я потер очі руками. Тоді кинувся до стіни і спробував відсунути від неї шафу. Цієї миті Ніл увійшов у кімнату через інші двері й запитав мене, що я в біса намагався зробити.

Він, мабуть, подумав, що я з глузду з'їхав, коли я розвернувся до нього з вимогою сказати мені, чи за шафою були двері. Він підтвердив, що двері там були, вони вели в сусідню кімнату. Я запитав його, хто раніше там жив, і Ніл сказав, що прізвище цих людей було Олдам — майор Олдам і його дружина. Тоді я запитав у нього, чи у місіс Олдам було світле волосся, і коли він сухо відповів, що та була брюнеткою, я почав розуміти, що просто виставив себе дурнем. Прийшовши до тями, я с'як-так пояснив свою поведінку, і ми спустилися вниз. Я переконував себе, що мені щось просто приверзлося й почувався присоромленим, як останній невіглас.

Тут Ніл сказав: «Це моя сестра Сильвія», і переді мною постало чудове обличчя дівчини, яку щойно задушили на моїх очах... А потім мене познайомили з її нареченим, високим темноволосим чоловіком. *Зі шрамом. На лівому боці обличчя.*

Такі-от речі. А тепер задумайтеся на мить і скажіть, що ви зробили б на моєму місці. Переді мною була дівчина, один в один та дівчина, яку я бачив перед цим, і чоловік, який на моїх очах хотів її вбити. І вони мали одружитися менше ніж за місяць...

Чи могло це бути віщим пророцтвом? Чи могло бути так, що одного дня Сильвія з чоловіком приїхали б у цей будинок і їм запропонували б цю кімнату (найкращу вільну кімнату), і чи могла б ця сцена, свідком якої я став, відбутися у похмурій реальності?

Що мені було з цим робити? *Чи міг я щось зробити?* Чи міг би хто-небудь — Ніл чи сама дівчина — повірити мені? Я прокручував ці думки в голові знов і знов упродовж цілого тижня гостювання в маєтку. Розповісти чи не розповісти? Крім решти, ситуацію ускладнював іще один нюанс. Річ у тім, що я закохався у Сильвію Карслейк, щойно вперше її тут побачив. Я хотів її більше, ніж будь-що на світі. Тож це певним чином зв'язувало мені руки.

І все-таки моє мовчання означало б, що Сильвія вийде заміж за Чарльза Кроулі, а потім той її вб'є...

Отже, за день до від'їзду я все їй розповів. Сказав, що зрозумію, коли вона вважатиме, що я з'їхав з глузду, та я присягнув, що справді бачив усе те на власні очі, і, якщо вже вона налаштована вийти заміж за Кроулі, я мусив розповісти їй про цей дивний епізод. Вона слухала дуже тихо. У її очах було щось незрозуміле для мене. Вона зовсім не сердилася. Коли я закінчив, дівчина просто подякувала мені з усією

серйозністю. Я продовжував повторювати, як дурень «Я це бачив. Я справді це бачив», і вона сказала: «Я впевнена, що бачили, якщо ви це стверджуєте. Я вірю вам».

Урешті-решт я поїхав, не знаючи, чи вчинив правильно, чи просто був дурнем, але за тиждень Сильвія розірвала свої заручини з Чарльзом Кроулі.

Потім почалася війна і не було багато часу думати про щось інше. Я натикався на Сильвію раз чи двічі під час відпустки, але намагався уникати її наскільки це було можливо.

Я кохав дівчину і хотів її як ніколи сильно, але чомусь відчував, що це було б неправильно. Саме через мене вона розірвала свої заручини з Кроулі, і я постійно повторював собі, що можу виправдати свій вчинок, лише залишаючись незацікавленою стороною.

Потім, 1916 року, загинув Ніл, і мені випало розповісти Сильвії про його останні хвилини. Ця розмова нас дуже зблизила. Сестра обожнювала Ніла, і він був моїм найкращим другом. Вона була така мила, така чарівно мила у своєму горі. Цього разу було неймовірно важко стримувати свої почуття. Я повернувся на війну з надією, що куля покладе край моїм стражданням. Зрештою, життя без Сильвії нічого не було варте.

Але куля мені не судилася. Одна просвистіла мені під правим вухом, а інша влучила в портсигар у моїй кишені. Я ж залишився цілісінький і майже неушкоджений. Чарльз Кроулі загинув у бою на початку 1918 року.

Чомусь для мене це щось означало. Я повернувся додому восени 1918 року якраз напередодні завершення війни, негайно відправився до Сильвії і сказав, що кохаю її. Я не дуже розраховував на те, що вона одразу матиме якісь почуття до мене, тому був абсолютно шокований, коли вона запитала мене, чому я не освідчився їй раніше. Я пробурмотів щось про Кроулі, а вона сказала: «Чому ж, на твою думку, я порвала з ним?» Потім вона зізналася, що, як і я, закохалася в мене з першого погляду.

Я сказав: «Я думав, що ти розірвала заручини через ту історію, яку я розповів». Вона посміялася й відповіла, що якщо любиш людину, то не можеш бути таким боягузливим, і ми знову перейшли до мого старого видіння й погодилися, що це просто було щось дуже дивне й не варте уваги.

Після того певний час не відбувалося нічого особливого, про що варто розповідати. Ми з Сильвією побралися й жили щасливо. Але щойно вона справді стала моєю, я зрозумів, що не був створений для ролі ідеального чоловіка. Я страшенно любив її, але був занадто ревнивим, до абсурдності ревнивим, навіть коли вона просто усміхалася комусь. Спочатку її це веселило, гадаю, навіть певною мірою лестило. Зрештою, це було доказом мого шаленого кохання.

Що стосується мене, то я був цілком свідомий того, що не лише виставляв себе дурнем, але й ставив під загрозу спокій і щастя нашого спільного життя. Я все це розумів, але нічого не міг із собою вдіяти. Кожного разу, коли Сильвія отримувала лист, який вона мені не показувала, я не знав спокою, гадаючи, від кого він міг бути. Якщо вона розмовляла з якимось чоловіком й усміхалася йому, я насторожувався і ставав похмурим.

Як я вже казав, спочатку дружина сміялася із цього. Для неї все це було в жарт. Згодом жарт уже не здавався таким кумедним. І зрештою їй зовсім перестало бути смішно...

Так потроху вона почала віддалятися від мене. Не фізично, а потаємно, у своїх думках. Я більше не знав, що коїлося у неї в голові. Вона була доброю, але, на жаль, між нами пролягла прірва.

Згодом я зрозумів, що Сильвія більше не любить мене. Її кохання померло, і це я його вбив...

Наступний крок був неминучий, і я знав, що чекаю на нього, із жахом на нього чекаю...

Тоді на горизонті з'явився Дерек Вейнрайт. Він мав усе, чого не мав я. Був розумним і дотепним, а також дуже симпатичним. Хоч як мені не хочеться цього визнавати, він був майже ідеальним. Щойно я побачив його, то сказав собі: «Саме такий чоловік потрібен Сильвії...»

Вона боролася із цим. Я знаю, вона боролася. Але я їй нічим не допоміг. Мені просто не вдалося. Я загруз у своїй гнітючій, похмурій відстороненості. Я несамовито страждав, а проте і пальцем не поворухнув, аби врятувати себе. Я не допоміг, а лише все зіпсував. Одного разу я зірвався на неї. Цілий потік невиправданої жорстокості злітав із моїх уст. Ревнощі та гризоти мало не звели мене з розуму. Я казав безжальні й ниці слова, відчуваючи всю їхню безжальність. І все-таки я отримував шалене задоволення, промовляючи їх.

Пам'ятаю, як Сильвія почервоніла, і все її тіло напружилася.

Їй було несила це більше терпіти.

Пам'ятаю, як вона сказала: «Так не може тривати далі...»

Коли я прийшов додому того вечора, будинок був порожній. На мене чекала лише записка. Усе в найкращих традиціях. Дружина писала, що йде від мене назавжди, що збирається до «Беджворсі» на кілька днів і хоче залишитися із тим єдиним, хто її справді любить і потребує.

Мене просто поставили перед фактом.

Гадаю, що до цього моменту я не до кінця вірив у свої підозри. Втім, це підтвердження моїх найгірших страхів чорним по білому просто звело мене з глузду. Я помчав до «Беджворсі» за нею, видавлюючи газ на повну.

Сильвія якраз переодягалася до вечері, коли я ввірвався до неї в кімнату. Пам'ятаю вираз її обличчя — шокований, прекрасний, наляканий.

Я сказав: «Ніхто, крім мене, ніколи тебе не матиме. Ніхто!»

А потім схопив її за горло ззаду й потягнув на себе.

Раптом я побачив наше відображення у дзеркалі: Сильвія задихається, і я душу її, а на моїй щоці — там де куля колись пронеслася під правим вухом — шрам.

Ні, я не вбив її. Це раптове одкровення паралізувало мене, я відпустив дружину, і вона сповзла на підлогу. Тоді я не витримав і розплакався. А Сильвія заспокоювала мене... Так, вона мене заспокоювала.

Я розповів їй усе, і вона відповіла мені, що під фразою «той єдиний, хто її справді любить і потребує» вона мала на увазі свого брата Алана... Тієї ночі ми відкрили серця одне одному. Гадаю, відтоді ми назавжди залишилися неймовірно близькими...

Моїм тілом проходить холод щоразу, коли думаю, що, якби не милість Господня і не дзеркало, я міг би стати вбивцею...

Та дещо таки померло в ту ніч — диявол ревнощів, який так довго володів мною.

Проте інколи я замислююся: що якби я не припустився тієї початкової помилки — шрам на *лівій* щоці, коли насправді це була *права* щока у дзеркальному відображенні... Чи був би я тоді таким певним, що це був саме Чарльз Кроулі? Чи попередив би я Сильвію? Чи вийшла б вона заміж за мене? А, може, за нього?

Чи, може, минуле і майбутнє нерозривно переплетені?

Я проста людина і не маю відповідей на всі запитання. Але я бачив те, що бачив. І через те, що я бачив, ми з Сильвією разом допоки, як то кажуть, смерть не розлучить нас. А може, й на довше...

S.O.S.

— Ага! — вдячно сказав містер Дінсмід.

Він відступив назад і схвально оглянув круглий стіл. Відблиски вогню з каміна вигравали на простій білій скатертині, виделках, ножах й іншому столовому приладді.

— Усе... усе готово? — вагаючись, запитала місіс Дінсмід. То була трохи змарніла жінка з безбарвним обличчям, рідким волоссям, залізаним над чолом, яка немов постійно чогось боялася.

— Усе готово, — відповів їй чоловік із якоюсь дикою веселістю.

Він був кремезним чолов'ягою із сутулими плечима й широким червоним обличчям, мав маленькі поросячі очі, що блискали з-під густих брів, і масивне виголене підборіддя.

— Лимонаду? — майже пошепки запропонувала місіс Дінсмід.

Чоловік похитав головою.

— Чаю. У будь-якому разі це набагато краще. Глянь на погоду: злива, вітер. Чашка гарячого чаю — ось що потрібно на вечерю в такий вечір.

Він жартівливо підморгнув дружині й знову почав уважно оглядати стіл.

— Велика яечня, холодна солонина та хліб із сиром. Ось моє замовлення на вечерю. Тож іди й готуй, мамко. Шарлотта на кухні, чекає, щоб допомогти тобі.

Місіс Дінсмід підвелася, акуратно змотала клубок свого в'язання.

— Із неї стала така гарна дівчина... — пробурмотіла вона. — Я б сказала, надто красива.

— Ага, — сказав містер Дінсмід. — Викапана мама! Та йди вже, не гай часу.

Якусь мить він блукав кімнатою, мугикаючи щось собі під ніс. Раптом підійшов до вікна й визирнув.

— Ну й негода, — пробурмотів чоловік. — Не схоже, що сьогодні матимемо відвідувачів.

І теж вийшов із кімнати.

Приблизно за десять хвилин місіс Дінсмід внесла в кімнату тарелю з яєчною. Дві дочки йшли слідом за нею, несучи решту страв. Містер Дінсмід і син Джонні замикали процесію. Батько сів на чільному місці.

— І подякуємо за їжу, що споживатимемо, і так далі, і тому подібне, — з гумором мовив він. — І хай благословенний буде той чоловік, який придумав консерви. Хотів би я знати, що б ми робили тут, у глушині, якби час від часу не їли консерви, коли м'ясник забуде привезти замовлення на тиждень.

Він почав вправно нарізати солонину.

— Цікаво, кому спало на думку звести будинок у такій глушині? — невдоволено сказала його дочка Магдалена. — Тут ні душі, окрім нас.

— Так, — погодився батько, — ні душі.

— Не розумію, навіщо ти купив його, тату, — продовжила Шарлотта.

— Справді, донечко? Що ж, у мене були причини... були причини.

Містер Дінсмід крадькома зиркнув на дружину, але та спохмурніла.

— Ще й із привидами, — додала Шарлотта. — Сама я б тут нізащо не заснула.

— Не верзи дурниць, — сказав батько. — Ти ж не бачила тут привидів? Не може бути.

— Може, і не бачила, але...

— Але що?

Донька не відповіла, та ледь здригнулася. Сильний порив дощу забарабанив у віконну шибку, і місіс Дінсмід із дзенькотом упустила ложку на тацю.

— Нервуєшся, мамко? — запитав містер Дінсмід. — Горобина ніч — і все. Чого нервуватися? Ми в безпеці біля каміна, і жодна душа нас тут не потурбує. Сталося б диво, якби хтось забрів сюди. А див не буває. Ні, — додав він наче сам до себе з якимось дивним задоволенням, — див не буває.

Щойно ці слова злетіли з його губ, у двері раптом постукали. Чоловік застиг, мов скам'янілий.

— Що то? — пробурмотів він. Його щелепа відвисла.

Місіс Дінсмід зойкнула й щільніше загорнулася у шаль. Обличчя Магдалени зашарілося, і, схилившись уперед, вона звернулася до батька.

— Дива трапляються, — сказала вона. — Краще піди і впусти гостя, хай хто там є.

Двадцятьма хвилинами раніше Мортімер Клівленд стояв посеред дощу й мряки, оглядаючи свій автомобіль. Кляте невезіння! Два проколи за десять хвилин, і от він бозна-де, серед пустельних пагорбів Вілтшира проти ночі й без жодних сподівань на прихисток. Так йому й треба, що хотів скоротити шлях. Якби-то він їхав по шосе... Тепер чоловік заблукав на сільському путівці й навіть не знав, чи є тут поблизу якесь село.

Клівленд безпорадно озирався на всі боки, і враз його очі вловили спалах світла на схилі пагорба трохи вище. За мить світло знову накрила імла, та, терпляче почекавши, чоловік знову помітив проблиск. Недовго роздумуючи, він покинув машину й почав підніматися схилом.

Незабаром чоловік вийшов із туману й зрозумів, що світло линуло з вікна невеликого будиночка. Хай там як, а прихисток він знайшов. Мортімер Клівленд прискорив крок, схиливши голову на противагу потужному натискові вітру та дощу, що, здавалося, намагалися стримати його.

Клівленд певним чином був знаменитістю, хоча, безсумнівно, більшість людей взагалі не знала його імені та досягнень. Він був знаним спеціалістом у галузі психіатрії і написав два блискучі підручники про підсвідомість. Також він був членом Товариства психологічних досліджень і вивчав окультні явища настільки, наскільки вони зачіпали його власні умовиводи й напямок дослідження.

Від природи він був надзвичайно сприйнятливий до навколишньої атмосфери й свідомими тренуваннями посилив свій вроджений дар. Коли чоловік нарешті підійшов до будинку й постукав у двері, то відчув збудження, зацікавлення, і всі його відчуття раптом загострилися.

До нього долинуло бурмотіння. Та щойно він постукав, усе стихло, тоді почувся звук стільця, який відсували. За мить хлопець років

п'ятнадцяти ривком відчинив двері. За його плечима Клівленд побачив цікаве видовище.

Воно нагадало йому картину якогось голландського художника. Круглий стіл, накритий для вечері, сім'я, що зібралася довкола нього, одна чи дві миготливі свічки, і серед усього цього — тьмяні блиски камінного вогнища. Батько, кремезний чоловік, сидів по один бік столу, навпроти нього — невеличка сива жінка з переляканим обличчям. Навпроти дверей, обличчям до Клівленда, сиділа дівчина. Її здивовані очі дивилися просто на нього, рука з чашкою завмерла на півдорозі до губ.

Вона була — Мортімер одразу помітив це — незвичайної, рідкісної вроди. Волосся, золотаво-руде, наче серпанком оповивало обличчя, невинні сірі очі були широко посаджені, а вуста й підборіддя нагадували італійських Мадонн раннього Відродження.

Якусь мить панувала мертва тиша. Потім прибулець увійшов у кімнату й пояснив своє становище. Коли він закінчив цю тривіальну розповідь, запала нова пауза, зрозуміти яку було важче. Нарешті, немовби знехотя, господар дому.

— Заходьте, сер... містер Клівленд? Так ви сказали?

— Так, це я, — ствердив той, усміхаючись.

— О! Так. Заходьте, містере Клівленд. У таку погоду й собаку на вулицю не виженеш, правда? Сідайте біля каміна. Джонні, та зачини вже ті двері! Чи так і простоїш до ранку?

Гість пройшов уперед і сів на дерев'яний ослінчик біля вогню. Джонні зачинив двері.

— Мене звати Дінсмід, — сказав чоловік. Тепер він був сама добродушність. — Це моя «половинка», а то дві доньки, Шарлотта й Магдалена.

Уперше Клівленд побачив обличчя дівчини, яка сиділа спиною до нього, і зрозумів, що хоча вона була й зовсім інша, однак така ж вродлива, як і її сестра. Чорнява, з блідим, мармуровим обличчям, тонким орлиним носом і серйозними вустами. Немов застигла краса, сувора й майже відразлива. Вона ледь кивнула головою, коли батько відрекомендував її, і пильно глянула на Мортімера, наче вивчала незнайомця. Схоже, вона оцінювала його, зважуючи все на шальках своїх юних суджень.

— Може, бажаєте чогось випити, містере Клівленд?

— Дякую вам, — сказав він. — Чашка чаю стала б у пригоді.

Містер Дінсмід завагався, тоді зібрав зі столу всі п'ять чашок, одну за одною, і вилив рештки напою в помийницю.

— Чай холодний, — цикнув він. — Завари ще чаю, мамко, добре?

Жінка схопилася з місця, узяла чайник і поквапилася з кімнати. Мортімеру здалося, що вона рада вийти звідти.

Незабаром свіжий чай був готовий, і несподіваного гостя пригощали різними стравами.

Містер Дінсмід говорив не затихаючи. Відвертий, приязний і балакливий, він розповів прибульцеві геть усе про себе. Нещодавно покинув роботу в будівельній галузі — так, заробив трохи грошенят. Вони з «мамкою» подумали, що трохи свіжого повітря їм не завадить (ніколи раніше не жили в селі). Звісно, пору року вибрали трохи не ту — жовтень і листопад, — але вони не хотіли чекати. «Життя — непевна штука, сер». Тому вони придбали цей будиночок. Вісім миль до найближчих сусідів і дев'ятнадцять до хоча б якогось містечка. Ні, вони зовсім не скаржаться. Дівчаткам трохи нудно, та він із дружиною насолоджується тишею.

Чолов'яга усе говорив і говорив, і Мортімера майже загіпнотизував той плавний потік слів. Без сумніву, тут нічого такого: досить типова, нічим не примітна сім'я. Однак, щойно зазирнувши в кімнату, він відчув щось лихе — якесь напруження, важкість, що її випромінював хтось (він не знав, хто саме) із цих п'ятьох людей. Дурниці якісь! То все нерви розігралися. Усіх просто ошелешив його несподіваний прихід — ось і все.

Він порушив питання про нічліг, і господар наче чекав на це.

— Залишайтеся з нами, містере Клівленд. Поблизу немає іншого житла. У вас буде окрема спальня, і хоча моя піжама трохи для вас завелика, але це краще, ніж нічого. А ваш одяг до ранку висохне.

— Дуже мило з вашого боку.

— Пусте, — привітно відказав містер Дінсмід. — Як я щойно говорив, у таку ніч і собаку з дому не виженеш. Магдалено, Шарлотто! Підніміться й підготуйте кімнату.

Дівчата миттю покинули вітальню. Незабаром Мортімер почув нагорі їхні кроки.

— Гадаю, можу зрозуміти, чому двом таким привабливим молодим леді, як ваші дочки, тут може бути нудно.

— Красуні, правда? — сказав господар із батьківською гордістю. — Не надто схожі на матір чи на мене. Ми непоказна пара, та дуже прив'язані одне до одного. Точно вам кажу, містере Клівленд. Хіба не так, Меррі?

Місіс Дінсмід вимушено посміхнулася і продовжила в'язати. Спиці енергійно постукували. Жінка вправно в'язала.

Нарешті підготували кімнату, і Клівленд, укотре подякувавши, оголосив про свій намір піти в спальню.

— Грілку в ліжко поклали? — запитала місіс Дінсмід, раптово згадавши про свої обов'язки.

— Так, мамо, аж дві.

— Добре, — сказав батько. — Дівчата, підніміться з гостем і гляньте, чи йому ще щось потрібно.

Першою піднімалася сходами Магдалена, тримаючи перед собою свічку. Шарлотта йшла останньою.

Кімната виявилася досить приємною: невеличка, з похилою стелею, але ліжко здавалося зручним, як і решта старих, укритих пилом меблів з червоного дерева, яких було негусто. У тазу стояв великий дзбанок із гарячою водою, на стільці лежала широка рожева піжама, постіль була вже розстелена.

Магдалена підійшла до вікна, щоб перевірити, чи закриті засуви. Шарлотта ще раз оглянула вмивальне приладдя. Потім обидві затрималися біля дверей.

— На добраніч, містере Клівленд. Ви впевнені, що маєте все необхідне?

— Так, дякую вам, міс Магдалено. Прикро, що завдав вам обом стільки клопоту. На добраніч.

— На добраніч.

Вони вийшли, зачинивши за собою двері. Мортімер Клівленд залишився сам. Роздягався він неквапливо й задумливо. Одягнувши рожеву піжаму містера Дінсміда, зібрав свій промоклий одяг і поклав за дверима, як велів господар. Знизу долинав гучний голос Дінсміда.

Ну він і базіка! Загалом, дивна особистість, та насправді в усій сім'ї було щось дивне. Чи то просто йому здається?

Він повільно повернувся в кімнату й зачинив двері. Чоловік стояв біля ліжка, замислившись, і враз здригнувся.

Туалетний столик біля ліжка густо вкривала пилюка. На ній чітко виднілися літери «S.O.S.».

Мортімер витріщився на них, немов не вірив своїм очам. Це підтверджувало всі його невиразні підозри й передчуття. Отже, він не помилявся. Щось недобре було в цьому будинку.

«S.O.S.». Клич про допомогу. Але чий палець вивів це в пилюці? Магдаленин чи Шарлоттин? Чоловік пригадав, що обидві дівчини стояли тут якусь мить, перш ніж вийти з кімнати. Чия рука непомітно торкнулася столика й вивела ті три літери? Обличчя обох дівчат виникли перед ним: Магдаленине — смагляве й байдуже, а Шарлоттине — таке, яким він побачив його вперше, — з широко розплющеними очима, стривожене, із чимось незбагненим у погляді.

Він знову підійшов до дверей і відчинив їх. Уже не було чути голосу містера Дінсмідда. У будинку панувала тиша.

«Сьогодні я вже нічого не вдію. Завтра... Поглянемо», — подумав Клівленд.

Гість прокинувся рано. Він спустився у вітальню і вийшов у сад. Зранку після дощу було свіжо й гарно. Хтось іще встав раненько. У дальній частині садка, зіпершись на огорожу, стояла Шарлотта й удивлялася за обрій. Коли Клівленд рушив до неї, його пульс пришвидшився. Увесь цей час він був таємно переконаний, що саме вона написала послання. Чоловік наблизився до дівчини, та обернулася й побажала йому доброго ранку. Її прямий погляд був по-дитячому безпосередній, без краплі натяку на таємну змову.

— Чудовий ранок, — усміхаючись, сказав Мортімер. — Погода сьогодні — повністю протилежна вчорашній.

— Справді.

Клівленд відламав гілочку з найближчого дерева. Він почав ліниво виводити нею літери на гладкій піщаній доріжці. Написав «S», потім «O», потім знову «S», уважно спостерігаючи за дівчиною. Утім, він знову не вловив ані проблеску розуміння.

— Ви знаєте, що ці літери означають? — ураз запитав чоловік.

Шарлотта злегка насупилася.

— Хіба не цей сигнал посилають човни... пароплави, коли вони в біді? — перепитала вона.

Мортімер кивнув.

— Хтось написав це на столику біля мого ліжка минулого вечора, — тихо сказав він. — Я подумав, можливо, то були ви.

Дівчина спантеличено дивилася на нього широко розплющеними очима.

— Я? О ні.

Отже, він помилився? Гострий біль розчарування пронизав його. Клівленд був такий переконаний... такий певний. Нечасто його підводила інтуїція.

— Ви впевнені? — наполягав він.

— Так.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ